

08.11.2021

Asia/30

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 825

Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 5.8.2021 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.11- 9.12.2021 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 5.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Etelä-Suomen aluehallintovi- rasto / Opetus- ja kulttuuritoi- men va	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Helsingin ja Uudenmaan sai- raanhoitopiiri	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset ja valtion peruskou- lut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytös-
tä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen
antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulun-
käynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja
henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä

eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistuneiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjunnan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan koske esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen päätöstä perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antama suositus koskee silti myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteyksien hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää

alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilojen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Ensimmäinen perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 (521/2020) ja se oli voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Vastaavan sisältöinen väliaikainen muutos (1191/2020), joka oli voimassa 31.7.2021 saakka, tuli voimaan 1.1.2021. Lukuvuotta 2021-2022 koskeva laki (687/2021) on voimassa 1.8.-31.7.2022. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian aikanakin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi (HE 93/2021 vp s. 9).

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen ensimmäisen kerran johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Kevätlukukaudella 2021 voimassa olleen perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2020 vp) mukaan ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa nykyisin voimassa olevaa. Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentissa ehdotetaan, että opetuksen järjestäjä voisi siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaisi tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voitaisi noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Edelleen hallituksen esityksen mukaan turvallisuuden arvioinnissa ja lähio-

petuksen järjestämisenkäytännön suunnittelussa noudatettaisiin tartuntatautilain mukaisesti päätöksiin mahdollisesti sisältyviä edellytyksiä opetukseen käytettävien tilojen käyttämisestä. Myös kevätlukukaudella 2021 voimassa ollutta pykälää koskevassa sivistysvaliokunnan mietinnössä (SiVM 16/2020 vp) todetaan, että poikkeuksellisia opetusjärjestelyjen soveltamisen edellytyksiä ei nyt ehdoteta muutettavaksi tältä osin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi. (HE 93/2021 vp s. 9). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä poikkeavia kantoja. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut SARS-CoV-2 -viruksen aiheuttaman Covid-19 -taudin pandemiaksi 11.3.2020.

Euroopassa ilmaantuvuus on tällä hetkellä suurinta Sloveniassa, Virossa, Norjassa, Liettuassa ja Kyproksella. Myös Venäjällä tartuntoja todetaan runsaasti.

Suomessa koronaviruksen neljäs aalto alkoi kesäkuussa 2021. Uusien rajoitusten asettamisen ja rokotusten avulla ilmaantuvuusluvut ovat kääntyneet laskuun. Sairaalahoittoa tarvitsevien määrä ei kohonnut enää aikaisempiin lukemiin ja on pysynyt elokuun alkupuolelta lähtien samalla tasolla. Sairaalahoittoa tarvitsevat ennen kaikkea rokottamattomat aikuiset. Nuorilla koronan taudinkuva on yleensä lievä, lapsilla usein oireeton. Koronan pitkäaikaisoireita (long covid) nähdään myös nuorilla, mutta niiden esiintyvyydestä ei muuntuvassa epidemiatilanteessa ole varmoja tietoja.

08.11.2021

Asia/30

Varmistettuja tautitapauksia on 137 594 eli Suomen väestöstä 2,5 % on testatusti sairastanut koronan. Sairastaneiden todellinen määrä on suurempi. Ensimmäisen rokoteannoksen on saanut 73 % suomalaisista 12 v täyttäneistä suomalaisista, toisenkin 59 %. Kolmas rokotuskierros on juuri aloitettu alkuvuodesta lyhyellä aikavälillä kaksi rokotusta saaneille iäkkäille ja terveydenhuollon työntekijöille.

Koronavirus muuntuu jatkuvasti, ja uudet muunnokset ovat olleet edeltäjiään tarttuvampia ja yleistyneet nopeasti. Tällä hetkellä vallalla on deltavirus. Yksi rokoteannos ei riitä suojaamaan tartunnalta, mutta vakava taudinkuva on yhden rokotteen saaneillakin epätodennäköinen.

Päivitetty kansallinen Covid-19-testaus- ja jäljitysstrategia julkaistiin 14.9.2021. Strategian tavoitteena on tunnistaa tartunnalle altistuneet rokottamattomat henkilöt mahdollisimman varhain ja keskittyä tilanteisiin, joissa on laaja leviämiskahva. Testaus kohdistuu jatkossa ensisijaisesti virukselle altistuneiden, rokottamattomien oireisten sekä rokottamisen jälkeenkin vakavalle koronavirusinfektioon alttiiden henkilöiden testaamiseen.

THL:n päivitettyt lapsia koskevat ohjeet julkaistiin 20.9.2021. Oireettomia lapsia ei enää suositeta testattavaksi. Kontaktien lisääntyneen yhteiskunnassa ovat muut, koronan kanssa samankaltaisia oireita aiheuttavat infektiot lisääntyneet, ja lasten oireilun syynä on nyt todennäköisemmin joku muu virus kuin korona. Alle 12-vuotiaan lapsen lieviä virusinfektion oireita voi seurata kotona ilman testaamista. Kouluun tai varhaiskasvatukseen ei tule mennä, ennen kuin lapsen oireet ovat merkittävästi helpottaneet.

Koronatestausta lapselle suositellaan, jos oireisen lapsen tiedetään altistuneen koronalle tai hänen lähipiirissään on henkilöitä, joiden immuunisuoja koronaa vastaan on puutteellinen, tai jos lääkäri katsoo testin olevan lapsen sairauden vuoksi tarpeen. Altistuneen oireettoman lapsen voi viedä testiin karanteeniajan lyhentämiseksi.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingissä on havaittu epidemia-aikana 25,4 % Suomen Covid-19 -tapauksista. Helsingin ilmaantuvuus on 217 / 100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana. Ilmaantuvuus on pysynyt tällä tasolla tasaisesti viimeisten kolmen viikon ajan. Koronaepidemia on nyt rokottamattomien epidemia, 12 v täyttäneiden täysin rokottamattomien helsinkiläisten ilmaantuvuus on 808 / 100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana, 11-kertainen verrattuna kaksi rokotusta saaneisiin. Helsinkiläisten 0 – 12 – vuotiaiden lasten ilmaantuvuus on 370 / 100 000 asukasta 14 vuorokauden aikana.

Sairaalahoidon tarve lähti uuteen nousuun lokakuun alussa 2021, ja kehitys on huolestuttava. Vain harva yksittäinen lapsi on ollut sairaalahoidossa. Koronavirustestien näytteenotto toimii hyvin, testiin pääsee viiveettä. Eristyssoitoissa on tilanteen ruuhkautumisen vuoksi usean päivän viive, jäljityksissä kurotaan edelleen kiinni syksyn ruuhkaisimpina viikkoina syntynyttä viivettä.

Rokotukset jatkuvat Helsingissä. Helsingiläisistä yli 45-vuotiaista 81 % on saanut kaksi rokoteannosta. Yläkouluikäisten 12-15-vuotiaiden ovat toteutuneet hienosti, 76 % on saanut ensimmäisen rokoteannoksen ja 63 % toisen. Rokotusten teho näkyi heti, kun kahden viikon kuluttua ensimmäisten annosten saamisesta sairastuneiden yläkouluikäisten määrä laski ja on pysynyt matalana. Koko yli 12-vuotiaiden ryhmästä 70 % on saanut kaksi rokoteannosta. Etenkin aktiivisten 20 – 40 –vuotiaiden rokotuskattavuudessa olisi parantamisen varaa.

OKM ja THL julkaisivat 12.10.2021 päivityn suosituksen koronan leviämisen estämiseksi. Suosituksessa korostetaan väljyyden, porrastamisen ja etäisyyksien merkitystä.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingissä on noin 54 700 peruskoululaista ja 15 000 lukiolaista.

Syksyllä 2021 koronaepidemia on rokotuskattavuuden noustessa muuttunut rokottamattomien epidemiaksi. Alle 12-vuotiaat ovat kaikki rokottamattomia. Ilmaantuvuus nousi syyslukukauden alettua kaksinkertaiseksi väestöosuuteen nähden ja on pysynyt korkeana. Yläkoululaisten tartunnat hupenivat syyskuun alussa ensimmäisen rokotusannoksen vaikutuksen alettua.

Lapset saavat useimmin tartunnan kotoaan tai kaveripiiristä. Koululaisien parissa todetaan jatkotartuntoja, joskin niiden erottaminen koulun jälkeen tapahtuneista tartunnoista on mahdotonta. Koululaiset ovat useimmiten ystäviä koulukavereidensa kanssa ja tapaavat heitä myös vapaa-aikanaan.

Tarkasteltaessa tarkemmin kouluja, joissa tapauksia on ollut erityisen paljon, havaittiin että ne eivät olleet peräisin yksittäisestä lähteestä, vaan usea lapsi oli saanut tartunnan koulun ulkopuolelta. Nämä erilliset tapaukset olivat johtaneet yksittäisiin jatkotartuntoihin tai joskus, niin sanotun superlevittäjän ollessa kyseessä, kymmeneenkin jatkotartuntaan samassa ryhmässä tai luokalla. Ympäröivä epideeminen tilanne heijastuu kouluihin, ja tartuntoja ilmenee silloin usealla luokalla samaan aikaan. Päiväkodeissa erityisen tartuttava on oireinen päiväkodin työntekijä.

Muuten terveiden lasten vähäoireisten ja oireettomien infektioiden perusteellinen jäljittäminen on resurssien väärinkäyttöä. Koulujen koronatapauksia jäljitetään nyt kohdennetusti, keskittyen niihin, joissa on erityinen leviämisen riski tai riski tarttumiseen vakavalle taudille alttiiseen henkilöön. Muille tiedotetaan mahdollisimman ripeästi tiedottamaan altistumisen mahdollisuudesta.

Tiedottaminen kouluissa ja päiväkodeissa on hoidettu Epidemiologisen toiminnan ja rehtoreiden ja päiväkodin johtajien yhteistyönä. Syyslukukauden alun jälkeen on lähetetty yli 1500 tiedotetta.

Etäopetus epidemian hillitsemisen keinona

Yksittäisiä koko luokan karanteeneja lukuun ottamatta syyslukukauden aikana ei ole tarvittu etäopetusta epidemian hillitsemisen keinona. Karanteeneja lyhennettiin kesällä 10 vuorokauteen, jota voi vielä lyhentää negatiivisella testillä, joten niiden aiheuttama haitta opetukselle on pienempi.

Uuden strategian ja vähäisemmän testaamisen myötä lasten karanteenit ovat vähentyneet. THL:n päivitettyjen ohjeiden mukaisesti koulu ja varhaiskasvatus katsotaan pienen riskin altistumiseksi, ja karanteeniin asetetaan vain todelliset lähikontaktit. Koko luokan tai ryhmän karanteenille on tarvetta vain poikkeustapauksessa. Puolentoista vuoden tiukan jäljittämisen jälkeen muutos aiheuttaa hämmennystä vanhemmissa, varsinkin kun lapsilla koronaa todetaan paljon.

Korona ei häviä yhteiskunnastamme. Sitä ylläpitävät ennen kaikkea rokkottamattomat henkilöt. Lasten rokotuksia pohdittaessa on punnittava, hyötyykö lapsi itse rokotuksesta, kun infektio aiheuttaisi vain lievät oireet. Toistaiseksi lapset sairastuvat koronaan silloin tällöin, mutta sitä ei voi erottaa muista hengitystieinfektioista. Näissä olosuhteissa laajamittainen etäopetus on käymässä tarpeettomaksi epidemian hillitsemisen keinona.

Suosittelvat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Turvavälien pitäminen, käsihygienian tehostaminen, maskin käyttö kouluissa työskentelevillä aikuisilla, kuudesluokkalaisilla ja yläasteella sekä kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat olleet hyviä keinoja tapausmäärien pitämisessä maltillisina. Tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman että turvavälejä voidaan ylläpitää, ovat omiaan lisäämään altistus- ja tartuntatapauksia.

Yhteiskunnan avauduttua on varotoimenpiteitä purettu. OKM:n ohjeen mukaan yleinen kansallinen maskisuositus ei ole tarpeen, ja Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän arvion perusteella yleinen

maskisuositus poistettiin 25.10.2021. Edelleenkin maskia on tärkeää käyttää, jos henkilöllä ei ole täyttä suojaa koronaa vastaan.

Ryhmien sekoittumista ja luokkien yhdistämistä on edelleen syytä mahdollisuuksien mukaan välttää. Jos esim. harvinaisen kielen opetusta varten on tarpeen yhdistää ryhmiä yli koulurajojen, opetus tulee mahdollisuuksien mukaan järjestää isossa tilassa hyvin etäisyyksin. Ruokailuiden järjestämistä porrastetusti on samoin syytä jatkaa.

Iltapäiväkerhoissa käy lapsia eri luokilta ja kouluista. Toiminta niissä on järjestetty epidemian vuoksi pääsääntöisesti ulkona. Kun tämä ei säiden huononemisen vuoksi ole mahdollista, on pyrittävä riittävään väljyyteen ja kiinnitettävä huomiota käsihygieniaan.

On erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni kouluissa työskentelevä aikuinen ja 12 v täyttänyt nuori olisi saanut täydellisen rokotussuojan. Korona ei ole poistumassa, vaan jokainen rokottamaton tulee sen kohtaamaan. Rokotuskattavuuden parantuessa yhteiskuntaa vapautetaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 5.8.2021 antaman suosituksen tarkoituksena on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyk-

sen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohdaisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksena etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiopetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiopetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34 §:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä perusopetuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet on lähetettiin 11.9.2020 ja määräaikaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauksessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai tarkemmin ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tartuntatauti-altistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeukselli-

siin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusim-
paan tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kii-
reellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saat-
taisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi
viivytyksettömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siir-
tää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen ope-
tuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on
tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen ker-
taa poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta. Edellisen
kerran kaupunginhallitus on päättänyt asiasta 9.8.2021 § 558 ajalle
10.8.-9.9.2021, 6.9.2021 § 608 ajalle 10.9-9.10.2021 ja 4.10.2021 §
723 ajalle 10.10.-9.11.2021.

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja
terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta
huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiainmies, puhelin: 09 310 36554
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 5.8.2021

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto / Opetus- ja kulttuuritoi-
men va

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	sianto Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Yksityiset ja valtion peruskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Kaupunginkanslia
Palvelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 723

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

08.11.2021

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 5.8.2021 antamaa ja päivitettyä täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.10.-9.11.2021 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

06.09.2021 Ehdotuksen mukaan

09.08.2021 Ehdotuksen mukaan

03.05.2021 Ehdotuksen mukaan

29.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.02.2021 Ehdotuksen mukaan

04.01.2021 Ehdotuksen mukaan

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

09.11.2020 Ehdotuksen mukaan

05.10.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

31.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256

katja.rimpila(a)hel.fi

Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012

timo.korhonen(a)hel.fi

Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 36554

anna.kukkola(a)hel.fi

Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044

eeva.p.salo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566